82

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

DOUĂ POVESTIRI AMERICANE

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ

PHILIP C. DICK

Foster, eşti mort!

★

ROBERT HEINLYNE

Veghe îndelungată!

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
82

CONCURSUL CLUBULUI GLUMEȚILOR

Răspunsurile la problemele etapei a II-a

I. EVRIKA!

1. Hess; 5. Kepler; 7. Horst-O; 8. Melci; 9. Sz; 10. Albiliţa; 12. Omenoşi; 13. Ro; 14. Încet; 16. Nuc; 18. Oti; 19. Uti; 20. Adonis; 23. Lovit; 25. Com; 27. Capot; 28. Işi; 29. Agude; 31. In; 32. Lara; 33. Ega; 34. A; 35. Discret; 37. Ler; 39. Ioan; 40. Gibon; 42. Ns; 43. Iso; 44. Acuma; 46. Zosimos; 47. Eva.

19. vertical: Ut.

II. AUTOMOBILE

1. Pobeda — Spăla; 2. Uzina — Acaret; 3. T — H — Volan — Ne; 4. Erori — Claxon; 5. Rar — Stop — Nit; 6. Em — U — Ioan — Ri; 7. Portal — Am — U; 8. Samsar — Etern; 9. K — As — Aar — Zoe; 10. Olt — S — Şasiu; 11. De — Port — Anet; 12. Autocamioane.

III. DOUĂ FRAGMENTE

Fragmentele au fost extrase: primul din cartea „Ocolul pămîntului în 80 de zile" şi al doilea din „O călătorie spre centrul pămîntului". Ambele cărţi sînt scrise de celebrul scriitor Jules Verne.

IV. INDICAȚI TITLURILE ȘI AUTORII POVESTIRILOR

Cele trei texte au fost scoase din:

I. „Nebuloasa din Andromeda" (Simfonia în fa minor) pagina 5. Autor I. A. Efremov.

II. „Două aventuri ale lui Sherlock Holmes" (Aventura bărbatului cu gura strîmbă) pag. 6. Autor A. Conan Doyle.

III. „Pe urmele zimbrului" (pag. 21). Autor V. Eftimiu.

V. TRANSPORTURI PE ROATE

1. Traseu — Sosit; 2. Rit — Staţie — R; 3. A — Ira — Re — Pia; 4. Manipulant — N; 5. Vagoane — Mers; 6. Are — M — St — Lup; 7. I — Riez — Ra — Po; 8. Semnale — Aer; 9. Ta — ITB — Nod — T; 10. ASIT — An — Maru; 11. Xi — Arvună — Ar; 12. Aur — Călători.

VI. DESPRE PETROL

1. Coloana — Geala; 2. Avarie — Ţiţei — R; 3. P — Carota — Erupe; 4. Mas — Fixari — Em; 5. Car — Batal — Sîna; 6. Anmala — Etilen; 7. Motorină — Ite — E; 8. Em — Vinilin — Ion; 9. Recita — Tute — Rt; 10. Atoli — Ao — Edil; 11. Rutnut — Nailon; 12. Buştenari — Poni.

Philip C. Dick

FOSTER, EŞTI MORT!

(După revista „Ogoniok")

Cînd era la şcoală, Mike Foster se simţea cuprins de o teamă cumplită. Astăzi, însă, îl chinuia şi mai rău ca de obicei. Terminînd de împletit două coşuleţe impermeabile, băiatul îşi îndreptă spatele. Soarele, pe cale să apună, lumina fără să încălzească. Aerul toamnei era înviorător. Dealurile, deşi încă verzi, prindeau pe ici pe colo pete de rugină. Deasupra oraşului se roteau leneş, în aer, avioanele de patrulare.

De pupitru se apropie într-o tăcere ameninţătoare făptura masivă a învăţătoarei, doamna Cummings.

— Ai terminat, Foster? îl întrebă ea.

— Da, doamnă, răspunse el fără ezitare, întinzîndu-i coşuleţele. Pot să plec?

Doamna Cummings examină lucrul cu atenţie.

— Şi cum rămîne cu capcana? întrebă ea cu severitate.

Băiatul scotoci în pupitru şi scoase la iveală o capcană destul de complicată pentru animale mici.

— E gata, doamnă Cummings. Am terminat şi cuţitul.

Îi arătă limba cuţitului, strălucitoare şi tăioasă ca briciul. Îl confecţionase dintr-un bidon vechi.

Învăţătoarea luă cuţitul şi, cu gesturi de expert, îşi plimbă neîncrezătoare un deget de-a lungul tăişului.

— Lama este cam slabă, spuse ea. Ai ascuţit-o prea tare. Se va frînge de îndată ce vei încerca să lucrezi cu ea. Du-te mai bine jos, în laboratorul central de arme, şi uită-te la cuţitele expuse acolo. Toceşte-l de o piatră şi fă lama mai groasă.

— Doamnă Cummings, o imploră Mike Foster, lăsaţi-mă s-o fac mîine. Acum nu pot!

Doamna Cummings era însă de neînduplecat.

— Mîine, spuse ea răspicat, trebuie să facem exerciţii de apărare pasivă. N-ai să mai ai vreme pentru cuţit.

— O să am timp după exerciţii, căută el s-o convingă.

— Nu stai prea bine cu exerciţiile de apărare pasivă. Bătrîna privi la mîinile şi picioarele uscăţive ale băiatului. Cred că ar trebui să termini cuţitul astăzi. Mîine vei fi toată ziua afară la cîmp.

— La ce bun să săpăm tranşee în cîmp? întrebă Mike Foster cu o voce tremurîndă.

— Toţi trebuie să ştiţi să mînuiţi lopata, explică cu răbdare doamna Cummings.

Din toate părțile se auziră risete înfundate, dar privirea severă a învățătoarei îi liniști pe copii..

— Ați înțeles cu toții importanța exercițiilor de săpare a adăposturilor? Cînd va începe războiul, întreaga suprafață a pămîntului va fi acoperită de sfărîmături și bolovani. Pentru a putea supraviețui, trebuie să ne adăpostim cît mai adînc în pămînt. Nu-i așa? Ați văzut cum se vîră cîrtițele sub rădăcini? Micile animale știu că sub pămînt vor găsi tot ceea ce le trebuie. Cu toții vom deveni niște cîrtițe. Trebuie să ne învățăm să săpăm printre dărîmături pentru a readuce la suprafața pămîntului lucrurile de care vom avea nevoie.

Mike Foster se uită la învățătoarea lui cu un aer nenorocit, în timp ce-și plimba degetul de-a lungul cuțitului. Doamna Cummings trecu însă mai departe printre pupitre. Cîțiva copii zîmbeau, dar Mike era desperat și nu observa nimic. Oricum exercițiile de săpare a adăposturilor nu-i vor fi de nici un folos; cînd vor cădea bombele va fi ucis pe loc. Toate vaccinările pe care a trebuit să le suporte — la mînă, la șold și în alte părți — nu-i vor fi nici ele de vreun folos. Degeaba și-a cheltuit și banii de buzunar: Mike Foster nu va mai fi printre cei vii cînd asupra lumii se va abate flagelul războiului bacteriologic. În orice caz, dacă nu... Sări în picioare și porni pe urma doamnei Cummings, la catedră. Acolo imploră desperat:

— Îngăduiți-mi să plec. Am treabă.

Doamna Cummings era obosită. Buzele ei se strînseră răutăcios. Numai ochii împăienjeniți de frică ai băiatului o împiedicară să-și dea frîu liber.

— Ce s-a întîmplat? întrebă ea. Nu te simți bine?

Băiatul rămase pironit locului. Nu putea să-i răspundă.

Înveseliți de această scenă, copiii șușoteau între ei și chicoteau. Doamna Cummings bătu supărată cu creionul în catedră.

— Liniște! strigă ea. După aceea vorbi cu un glas ceva mai domol: Mike, am impresia că funcțiunile tale lasă de dorit. Du-te mai bine jos, la etajul 1, la clinica psihologică. N-are rost să lucrezi cînd reacțiile îți sînt tulburate. Domnișoara Growes va fi cum nu se poate mai fericită să-ți fie de folos.

— Nu! răspunse Foster.

— Bine, dar atunci ce-i cu tine?

În clasă se stîrni din nou rumoare. Cineva încercă să răspundă în locul lui Foster. Umilit și rușinat, copilului îi pieri și glasul.

— Tatăl lui este antidefensist[1], explicară copiii.

— Nu au adăpost și nici nu sînt înscriși la apărarea civilă. Tatăl lui n-a contribuit pentru avioanele de patrulare. Și în general s-a cam eschivat de la toate...

Doamna Cummings își ațintì mirată privirile asupra băiatului, care nu scotea o vorbă.

— Nu aveți adăpost?

Copilul clătină din cap în semn că nu — n-au.

Învățătoarei nu-i venea să creadă.

---

[1] Adică este împotriva nebuniei războinice, pe care imperialiștii, pentru a induce în eroare opinia publică, o îmbracă în haina „defensismului".

— Bine, dar..., şi se opri. Voia să spună: „Bine, dar aici, la suprafaţă, veţi pieri cu toţii". Cu toate acestea se mulţumi să întrebe: Unde vă veţi duce?

— Nicăieri, răspunseră alţii în şoaptă, în locul lui Mike. Toţi se vor refugia în adăposturile lor, în timp ce el va rămîne aici, la suprafaţă. N-are nici măcar permis de intrare în adăpostul şcolii!

Doamna Cummings era de-a dreptul consternată. Mintea ei îngustă nu putea să accepte ca un elev să nu aibă permis în încăperile subterane ale şcoliii, prevăzute cu tot ce trebuie. Nu, era o greşeală; nu putea să fie adevărat.

Permisul se elibera copiilor ai căror părinţi contribuiau la apărarea civilă şi la înarmare. Dar dacă tatăl lui Foster era antidefensist...

— Îi este teamă, rosti cineva cu o nuanţă de simpatie în glas. Se teme să nu-l prindă atacul aici, la şcoală, căci el n-o să se poată duce în adăpost ca toţi ceilalţi.

...Mike păşea agale cu mîinile vîrîte adînc în buzunar. Din cînd în cînd lovea cu piciorul în cîte o piatră întîlnită pe caldarîm.

Soarele era la asfinţit. Oamenii coborau din rachetele de comunicaţii suburbane obosiţi, dar bucuroşi că se întorc la casele lor, aflate la 100 de mile depărtare de pista de decolare a uzinei. Departe, pe dealuri, se zărea la intervale regulate cîte o străfulgerare: era turnul de radar care se rotea, fără zgomot, în negurile serii. Avioanele de patrulare îşi continuau zborul în spirale mari deasupra oraşului. Acum erau şi mai multe. Se apropiau momentele cele mai primejdioase, orele de amurg. Observatorilor vizuali ar fi putut să le scape din vedere proiectilele de mare viteză, care zboară la mică altitudine. Bineînţeles dacă acestea ar fi fost lansate...

Trecînd prin apropiere, Mike auzi vocea agitată a crainicului de la radioziarul mecanic. Război, moarte, o nouă şi uluitoare armă creată în ţară şi în străinătate. Copilul se încovoie şi mai mult şi-şi văzu mai departe de drum. Trecea acum prin dreptul unor locuinţe concoidale, din beton armat, care semănau între ele ca două picături de apă. Erau cazemate construite din beton ultrarezistent. În faţa lui Mike străluceau puternic, în întunericul ce se accentua, firme luminoase cu neon: se afla în cartierul comercial, plin de forfotă şi animaţie.

Îndepărtîndu-se de o imensă reclamă cu neon, se opri la jumătatea străzii. În dreapta lui se găsea adăpostul public. Se intra printr-un tunel cu turnichet automat, slab luminat. Intrarea costa 50 de cenţi. Deci dacă „atunci" s-ar afla pe această stradă cu 50 de cenţi în buzunar ar fi salvat. S-a strecurat deseori în adăposturi publice în timpul exerciţiilor de alarmă. Se întîmpla însă să nu aibă la el 50 de cenţi. Erau clipe cumplite, asemănătoare coşmarurilor ce-l urmăreau fără încetare noaptea. Atunci se oprea locuiui, cuprins de groază, fără să poată scoate un singur cuvînt. În acest timp, oamenii treceau grăbiţi pe lîngă el. Urletul pătrunzător al sirenei se auzea de pretutindeni.

Porni mai departe fără grabă. Ajungînd în faţa imenselor săli de expoziţie ale firmei „General Electronics", se opri. Se întindeau pe o mare suprafaţă şi erau feeric luminate. Privindu-le, îţi dădeau impresia unui dreptunghi uriaş, aflat în bătaia unor flăcări multi-

colore. In fața vitrinei privi cu atenție, poate pentru a milioana oară, cele ce se găseau expuse acolo. Ori de cite ori trecea, se oprea fascinat.

In mijlocul uriașei săli se afla expus un singur obiect — un aparat foarte complicat, alcătuit dintr-o sferă pulsatoare cu suporți, bare, pereți și ecluze ermetice. Toate reflectoarele erau indreptate asupra ei. Reclame uriașe elogiau cele o sută și una de calități ale acestei mașini, de parcă le-ar fi pus cineva la îndoială.

„S-a pus în vînzare ultimul tip de adăpost subteran impotriva radiațiilor, model 1972!

Iată aici principalele lui caracteristici:

— lift automat pentru coborire, garantat impotriva denivelărilor; funcționează cu alimentație atomică, se închide ușor;

— corpul este alcătuit din trei straturi, rezistă sigur la supratensiune cvinduplă fără să se deformeze;

— sistem de încălzire și răcire care lucrează cu energie atomică; sistem automat de purificare a aerului;

— sistem în trei etape pentru anularea radioactivității alimentelor și apei;

— sistem în patru etape pentru tratamentul preventiv al organismului împotriva arsurilor;

— sistem complet de tratament cu antibiotice;

— condiții avantajoase de plată."

Multă vreme nu și-a putut lua ochii de la adăpost. Acesta semăna de fapt cu un tanc uriaș, avînd la un capăt un puț de coborîre în formă tubulară și la celălalt capăt o trapă de siguranță. Adăpostul funcționa cu totul independent. Era o adevărată lume în miniatură: avea un agregat propriu de iluminat și încălzit, rezerve de aer, apă, medicamente și stocuri aproape inepuizabile de alimente. Găseai acolo chiar mai mult decît era necesar. In interiorul acestui adăpost, o familie se afla în deplină siguranță, se bucura de tot confortul și nu avea a se teme de un atac bacteriologic.

Prețul — 20.000 de dolari.

In timp ce contempla în tăcere această impunătoare expoziție, unul dintre vînzători ieși din magazin cu intenția de a intra undeva să bea o cafea.

— Ce zici, fiule, aruncă el într-o doară, trecînd pe lîngă Mike Foster, nu-i rău adăpostul?

— Pot să văd cum arată pe dinăuntru? întrebă repede Foster. Dați-mi voie să cobor!

Recunoscîndu-l, vînzătorul se opri din drum.

— Vasăzică tot tu ești. Drăcușorul ăla împielițat care ne plictisește mereu?!

— Aș vrea să intru în adăpost doar pentru cîteva minute Pe cuvînt de onoare că nu stric nimic. Nici n-o să mă ating de ceva!

— Vînzătorul — un tînăr blond, ceva mai mare de 20 de ani — rămase pe gînduri, nehotărît. Puștiul se ținea de el scai. Avea însă cu siguranță un tată și o mamă, și asta înseamnă că există posibilitatea perfectării unei vînzări. Afacerile mergeau foarte prost. Se apropia de sfîrșitul lui septembrie, și sezonul mort încă nu trecuse. Dacă îi va spune băiatului: „Hai, șterge-o de aici!", nu va avea nimic de cîștigat. Ei, dar nici așa, să-i cotrobăiască orice puștan prin mărfuri!

— Nu se poate! hotărî el în cele din urmă. Trimite-ţi babacul aici. A văzut expoziţia noastră?

— A văzut-o, răspunse abia şoptit Mike Foster.

— Şi atunci de ce mai stă pe gînduri? Vînzătorul făcu un gest larg cu mîna în direcţia modelului ce scinteia în bătaia luminii. Îi cumpărăm în condiţii avantajoase vechiul adăpost, ţinînd seamă de amortizări şi de vechimea modelului. Din ce an e adăpostul vostru?

— N-avem adăpost, răspunse Mike Foster.

Vînzătorul clipi nedumerit din ochi.

— Lasă, vii altă dată!

— Tata zice că e o cheltuială fără rost. El zice că încearcă să-i sperie pe oameni, pentru ca aceştia să cumpere lucruri de care n-au nevoie. El zice...

— Tatăl tău este antidefensist?

— Da, răspunse Mike cu amărăciune.

Vînzătorul respiră adînc.

— Bine, puştiulică. Păcat că nu putem să facem nici o treabă noi amîndoi. Nu eşti tu de vină. Vînzătorul stătu puţin pe gînduri. Dar ce-i veni lui taică-tău? Se mulţumeşte doar să contribuie pentru avioanele de patrulare?

— Nici asta!

Vînzătorul mormăi o înjurătură. Fără îndoială tipul nu-i decît un iepure care trăieşte pe socoteala altora. El se află în siguranţă, deoarece ceilalţi membri ai societăţii sacrifică 30% din venitul lor pentru întreţinerea aparatului defensiv, în permanentă acţiune. Specimene ca acesta se întîlnesc în orice oraş.

Fără să se mai poată stăpîni, Mike Foster îl rugă încă o dată:

— Lăsaţi-mă să intru măcar pentru un minut! N-o să stric nimic. Doar o singură dată!

— Cine o să cumpere articolele noastre dacă vom îngădui copiilor să cotrobăiască acolo? Acesta nu-i un model de demonstraţie. Prea ne costă mult de fiecare dată aceste fantezii.

Vînzătorul devenise însă curios.

— Cum poţi fi antidefensist? Taică-tău a avut întotdeauna gărgăunii ăştia sau l-a apucat aşa, deodată?

— Tata zice că au vîndut oamenilor atîtea automobile, maşini de spălat şi televizoare cîte au putut aceştia să cumpere. El mai zice că avioanele şi adăposturile nu pot fi de prea mare folos şi că oamenii nu le vor cumpăra niciodată în măsura în care le-o îngăduie mijloacele. El zice că uzinele ar putea să producă mereu tunuri şi măşti antigaz şi că atîta timp cît vor trăi cu teama în suflet oamenii le vor plăti. Ei cred că dacă vor înceta să plătească vor avea impresia că riscă să fie ucişi. Omul se poate, în adevăr, plictisi să-şi cumpere în fiecare an un automobil nou, dar niciodată nu va înceta să cumpere adăposturi, deoarece va tremura pentru viaţa copiilor săi.

— Dar tu ce crezi? îl întrebă vînzătorul.

— Vai, ce mult aş vrea să avem un asemenea adăpost! răspunse Mike Foster. Aş dormi în el în fiecare noapte.

— Poate că nici nu va fi război, spuse vînzătorul. Simţea că băiatul e nefericit şi că îi este teamă şi de aceea îi zîmbea cu blîndeţe. Nu trebuie să fii tot timpul alarmat. Probabil că-ţi pierzi prea mult timp în faţa televizorului. Stai mai mult la aer şi joacă-te!

— La suprafață nimeni nu se poate considera în securitate, spuse Mike Foster. Pentru asta trebuie să cobori sub pămînt. Or eu nu am unde să cobor.

— Convinge-ți babacul să vină aici la noi, mormăi vînzătorul oarecum stingherit. Poate că-l vom putea hotărî noi să cumpere adăpostul. Spune-i să întrebe de Bill O'Neill. Ne-am înțeles?

Mike Foster se îndepărtă de magazin și porni mai departe în întunericul nopții. Știa că ar fi trebuit să fie de mult acasă, dar picioarele abia puteau să-i poarte trupul greoi și toropit.

Obosit cum era, își aminti de cuvintele pe care cu o zi înainte le spusese la lecție profesorul de cultură fizică. Toată clasa făcea exerciții de oprire a respirației în timpul fugii. Mike nu izbutea s-o scoată la capăt: colegii lui, învingîți de sforțare, continuau să alerge reținîndu-și aerul în plămîni, în timp ce el s-a oprit, a expirat și a început să înghită cu nesaț aerul.

— Foster, îi spusese atunci cu răutate profesorul, ești mort!... S-o știi! Dacă ți s-ar fi întîmplat asta în momentul unui atac chimic... Dînd apoi din mînă cu amărăciune, profesorul adăugase: Dă-te la o parte și fă exerciții de unul singur. Dacă vrei să rămîi în viață, caută să obții rezultate cît mai bune.

Din veranda casei, Mike văzu că în sufragerie este lumină. Se auzea de acolo vocea tatălui său, în timp ce glasul mamei era mult mai slab. Se afla în bucătărie. Băiatul închise ușa și începu să-și scoată paltonul.

— Tu ești? îl întrebă tata. Bob Foster ședea lungit într-un fotoliu. Pe genunchi avea o mulțime de benzi telegrafice și facturi ale magazinului său de mobilă.

— Pe unde ai hoinărit? De o jumătate de oră te așteptăm cu masa.

Tatăl era fără haină. Mînecile de la cămașă erau suflecate și lăsau să se vadă niște mîini palide, subțiri, dar musculoase. Era obosit. Avea ochii mari și negri; părul începuse să i se rărească. Cu gesturi nervoase, muta dintr-un loc în altul maldărele de hîrtie.

— Scuzați-mă! spuse Mike.

Tatăl se uită atent la ceas.

— Du-te de te spală pe mîini! Unde ai întîrziat atît? Își privi cu atenție fiul: Dar ce-i cu tine? Ești bolnav?

— Am fost prin cartierul comercial, îi răspunse Mike.

— Ce-ai căutat acolo?

— Am privit ultimele modele de adăposturi.

Indignat, Bob Foster apucă un maldăr de facturi și începu să le așeze într-un dosar. Buzele lui subțiri se contractaseră și pe frunte i se vedeau cute adînci. Respira enervat, aplecîndu-se greoi să adune benzile care se împrăștiaseră în toate părțile. Mike nu schiță nici cel mai mic gest pentru a veni în ajutorul părintelui său.

Familia cina în tăcere. Părea că toată lumea este preocupată de mîncare, că nici unul nu se sinchisește de celălalt. În cele din urmă, tatăl întrebă:

— Ce-ai văzut pe acolo? Probabil că aceleași vechituri hodorogite.

— S-au expus ultimele modele 1972, răspunse Mike.

— Nu diferă cu nimic de modele din 1971! Tatăl aruncă ener-

vat furculița pe masă: Cîteva dispozitive noi și ceva mai mult crom. Asta-i tot.

Se adresă apoi lui Mike, răstit:

— Nu-i așa?

Copilul, care se lupta să mănînce o porție de ciulama de pasăre, răspunse:

— Noile modele au un lift ce funcționează ireproșabil. Nu se oprește în gol, la jumătatea drumului. Ajunge doar să intri în lift, și restul se face automat.

— La anul vor scoate un lift care te va lua el singur și te va coborî în adăpost. Și acest model se va învechi și el de îndată ce se va fi vîndut. Se urmărește un singur lucru: să-i oblige pe oameni să cumpere mereu noi modele de adăposturi. Și acestea se aruncă pe piață unul după altul. Sîntem încă în 1971. De ce se vinde modelul 1972? Ce, nu se mai putea aștepta?

— Atunci hai să cumpărăm măcar un model vechi, îi scăpă lui Mike printre buze. Indiferent care, fie și unul de ocazie.

— Nu, tu vrei unul nou... Totul să strălucească și să sclipească pentru ca vecinii să fie uluiți. În adăpost să fie cît mai multe cadrane cu indicatoare, manete și tot felul de mecanisme. La cît s-ar urca prețul unei asemenea jucării?

— 20.000 de dolari.

Tatăl oftă adînc. Numai 20.000, bani gheață?

— Compania acordă condiții avantajoase de cumpărare în rate.

— Asta ne-ar mai lipsi, exclamă omul. Am fi nevoiți să plătim toată viața. Chiar și dobînzile la rate, și adaosurile. Pe cît timp se dă garanția?

— Pe trei luni.

— Și ce facem dacă se defectează? Dacă nu mai funcționează instalația de aer sterilizat și purificat? Dacă după trei luni se dărîmă adăpostul?

Mike clătină din cap.

— Nu, n-o să se dărîme. Adăpostul este mare și trainic.

Bob Foster se făcu roșu ca racul. Era un om mic de statură, slab și plăpînd. Într-o clipă avu viziunea întregii lui vieți, atît de bogată în evenimente. Cît de greu i-a fost să-și facă un rost. A trebuit să strîngă ban cu ban și s-a învățat să apere dîrz cele cîștigate: postul, banii, magazinul de mobile cu amănuntul. La început fusese contabil la acest magazin, a devenit apoi director și în cele din urmă patron.

— Bagă frica în noi de teamă c-or să le stagneze afacerile! exclamă el cu desperare, adresîndu-se soției și fiului. Se tem de o nouă criză.

— Bob! i se adresă soția cu un glas liniștit și plat. E timpul să pui capăt acestei dispute. Devine insuportabil.

Bob Foster clipi repede și des.

— Ce tot îndrugi acolo! mormăi el. Sînt obosit. Ah, blestematele astea de impozite! Cît de greu este acum micului comerciant pentru a putea evita ruina! Sîntem nevoiți să suportăm povara grea a concurenței cu marile magazine universale. Ar trebui să apară o lege. Vocea i se potoli însă treptat: Mă duc să mă întind pe divan și să încerc să trag un pui de somn.

Fața uscățivă a soției lui se acoperi de o roșeață puternică:

— Oricum, pînă în cele din urmă tot o să cumperi un adăpost! Birfelile în legătură cu noi au devenit de nesuportat. Oriunde mă duc, pe unde trec se vorbeşte de noi. Sintem printre ultimii din tot oraşul. Toţi ceilalţi, în afară de noi, plătesc pentru avioanele alea care se rotesc deasupra oraşului.

— Nu! o întrerupse brutal Bob Foster. Nu pot să cumpăr un adăpost.

— De ce?

— Fiindcă n-am bani, răspunse el simplu.

Se aşternu o tăcere grea.

— Toţi banii i-ai investit în prăvălie, spuse în cele din urmă Ruth, şi cu toate acestea nu dă nici un venit. O ţii mereu pe-a ta. Nu vezi, mobila de lemn nu mai are nici o căutare, ai devenit anacronic.

Bob Foster oftă adînc.

— N-are nici un rost să ne certăm. Mă duc dincolo să aţipesc un ceas-două. O să vorbim despre asta după aceea.

— Intotdeauna „după aceea", spuse cu amărăciune Ruth. Soţul ei dispăru însă după uşa salonului.

Mike se sculă.

— Mă duc să-mi pregătesc lecţiile, spuse el urmîndu-şi tatăl. Pe faţa lui apăruse o expresie ciudată.

În salon era linişte. Televizorul era închis. În bucătărie Ruth aranja dispozitivele de control ale maşinii de gătit pentru pregătirea hranei pe luna viitoare.

Scoţîndu-şi pantofii, Bob Foster se întinse pe divan şi-şi lăsă capul să i se odihnească pe pernă. Din cauza oboselii, faţa lui căpătase o culoare pămîntie.

Mike se opri puţin nehotărît, apoi se adresă tatălui:

— Aş vrea să te întreb ceva.

Foster mormăi ceva, tresări şi deschise ochii:

— Ce-ai spus?

Mike stătea în faţa lui, privindu-l drept în faţă.

— Mai povesteşte-mi o dată cum i-ai dat sfaturi preşedintelui!

Tatăl se ridică puţin:

— Nu i-am dat nici un fel de sfaturi preşedintelui. Pur şi simplu am stat de vorbă cu el.

— Povesteşte-mi cum a fost!

— Ţi-am povestit de-un milion de ori.

— Cum arăta? îl întrebă Mike.

— Arăta..., îşi începu tatăl povestirea pe care o închegase de-a lungul anilor şi pe care o memorase cuvînt cu cuvînt, ca şi acum, pe ecranul televizorului. E drept, pe atunci era ceva mai tînăr.

— Dar de ce a venit aici? întrebă Mike plin de interes, deşi cunoştea toată povestea pînă în cele mai mici amănunte.

Preşedintele era eroul lui, omul pe care-l admira cel mai mult în lume.

— Preşedintele călătorea. În glasul tatălui se simţea o nuanţă de amărăciune. A fost şi pe aici, în trecere.

— Pentru ce călătorea? îl întrebă fiul.

— Vizita toate oraşele ţării. (Nota de duritate în voce se accentuă.) Preşedintele se interesa de felul cum mergeau treburile pe la noi. Voia să ştie dacă am cumpărat destule avioane de vînă-

toare, dacă am cumpărat adăposturi, doze de vaccin impotriva ciumei şi instalaţii radar pentru a respinge eventualele atacuri. „General Electronics Corporations" abia îşi deschidea uriaşele sale saloane de demonstraţii şi expoziţii. Totul strălucea, sclipea şi era foarte scump. Pentru prima oară au fost expuse mijloace de apărare pentru familii.

Faţa lui Foster se contractă intr-un rictus.

— Toate astea se vindeau în condiţii avantajoase, în rate. Pretutindeni reclame, afişe, reflectoare, flori şi gustări gratuite pentru doamne.

Băiatul asculta cu infrigurare.

— Iţi aminteşti, Mike, de toate acestea ?

— Cred că da. Îmi aduc aminte de mulţimea oamenilor şi de exclamaţiile lor de entuziasm. Era foarte cald. Asta s-a intîmplat la 10 iunie 1965, nu-i aşa ? A fost un eveniment important. Puţine oraşe primiseră pe atunci marele steag verde. Ţie ţi-a inminat preşedintele steagul, nu-i aşa tată ?

— De fapt ni l-a inminat nouă, tuturor negustorilor. Toată povestea asta a fost organizată de Camera de Comerţ. Era un fel de concurenţă intre oraşe : care va achiziţiona mai mult şi mai repede. Trebuia amenajat oraşul şi in acelaşi timp trebuiau stimulate afacerile. Vezi tu, pe vremea aceea problema se punea în felul următor : dacă sîntem nevoiţi să cumpărăm măşti antigaz şi adăposturi, apoi trebuie să le păstrăm cu grijă. Mare aiureală ! Ce, stă cineva să distrugă trotuarele sau telefoanele ? Strică cineva autostrăzile numai pentru că sint construite pe socoteala statului ? Uite, să luăm, de pildă, armatele. Ele au existat întotdeauna. Nu guvernul este acela care a organizat dintotdeauna poporul în vederea apărării ţării ? Eu cred că apărarea asta ne costă prea mult. Se poate că economisesc pe socoteala noastră sume uriaşe şi în felul ăsta micşorează datoria de stat.

— Hai, povesteşte-mi ce-a spus atunci preşedintele ! îl întrebă copilul.

Foster băgă mina în buzunar, îşi scoase pipa şi o aprinse.

— Preşedintele ? Păi ce să spună : „Iată drapelul, băieţi ! Aţi făcut o treabă bună !"

Tuşi înăbuşit din cauza rotogoalelor de fum înţepător, care-i pătrunseră in gît. Imi aduc aminte că avea faţa roşie, dar nu de emoţie, ci de căldură. Transpira şi zimbea. Ştia să se stăpinească. Pe mulţi dintre locuitori îi cunoştea după nume. A povestit ş. o anecdotă plină de haz.

Băiatul deschisese nişte ochi mari care exprimau cel mai nobil entuziasm.

— A făcut un drum atît de lung pînă în oraşul nostru, iar tu ai vorbit cu el, rosti Mike gînditor.

— Da, am vorbit. În jurul meu, toţi strigau cuvinte de salut. Am înălţat uriaşul drapel verde al pregătirilor.

— Şi ce i-ai spus ?...

— I-am spus aşa : „Asta-i tot ce ne-aţi adus ? O simplă bucată de pînză verde ?".

Din cînd în cînd, Bob Foster trăgea cîte un fum din pipă.

— Uite, aşa am devenit eu antidefensist. Numai că pe atunci nu ştiam încă prea bine ce-i aia. Înţelesesem însă bine că sîntem

siliți să facem enorme cheltuieli pentru această nebunie războinică, să cumpărăm lucruri de care n-avem nevoie...

Bob Foster făcu o sforțare și își schimbă poziția. I se vedeau mîinile albe, costelive. Fața lui slabă era palidă de oboseală, și în ochi i se putea citi resemnarea.

— Cît spuneai că vor pentru blestemăția aia? întrebă el cu o voce răgușită. Vorbesc de adăpost...

Pentru o clipă, inima lui Mike încetă să mai bată.

— 20.000 de dolari.

— Ei, astăzi e joi. Sîmbătă o să mergem la magazin împreună cu mama. Bob își îndesă tutun în pipa care ardea mocnit: Îl vom cumpăra în rate. E toamnă și în curînd afacerile trebuie să înceapă să se învioreze. Cam în vremea asta lumea cumpără mobilă de lemn pentru cadourile de crăciun. Se ridică brusc de pe divan: Atunci e hotărît, nu?

De emoție, Mike nu era în stare să scoată nici un cuvînt. Se mulțumi să dea din cap.

— Foarte bine, spuse tatăl cu o veselie în care se distingea ușor o undă de amărăciune. N-o să mai fie nevoie să privești adăpostul din vitrină.

* * *

Au instalat adăpostul. Treaba asta i-a mai costat 200 de dolari. Lucrările le-au efectuat o echipă de muncitori îmbrăcați în costume speciale. Fiecare avea scris pe spate: „General Electronics". Curtea din spatele casei arăta așa ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Pămîntul și arbuștii fuseseră puși la locul lor. Nivelaseră terenul și după aceea viriseră respectuos factura sub ușă. Camionul care transportase adăpostul porni cu mare zgomot de-a lungul străzii și apoi se făcu din nou liniște.

Mike Foster stătea lîngă mama lui, în aripa din spate a casei. În jurul lor se adunaseră o mulțime de vecini, întrecîndu-se care mai de care să le laude adăpostul.

— În sfîrșit, spuse domnișoara Carlyle, acum aveți un adăpost. Și încă ce adăpost! Nici nu există unul mai bun!

— Da, e adevărat, se învoi Ruth Foster.

Vedea oamenii din jurul ei și se gîndea că de multă vreme nu mai venise atîta lume deodată; chipul ei istovit avea o expresie străină, părea aproape jignită.

— Te simți alt om, spuse ea pe un ton destul de aspru.

— Da, firește, încuviință domnul Douglas, care locuia la capătul străzii. Acum aveți unde să vă adăpostiți. El răsfoi cartea groasă cu instrucțiuni, lăsată de muncitori: Vedeți, aici spune că adăpostul poate să cuprindă toate proviziile necesare pentru un an de zile. Cu alte cuvinte poți locui acolo douăsprezece luni fără să ieși afară. Dădu admirativ din cap. Adăpostul meu e de tip vechi, model 1969. Poate să cuprindă alimente și alte provizii numai pentru șase luni. Poate că...

— Lasă dragă, pentru noi e bun și adăpostul pe care-l avem, interveni soția lui. Vocea ei exprima invidie și mîhnire.

— Ne dai voie să coborîm și să-l vizităm, Ruth? Cred că e în stare de funcțiune, nu?

Mike scoase un sunet nedesluşit şi porni repede înainte. Mama zîmbi, înţelegîndu-i dorinţa.

— A şi zburat. Vrea să fie primul în adăpost; doar, de fapt, pentru el l-am cumpărat.

Cu multă băgare de seamă, temîndu-se parcă să nu atingă ceva, Mike ajunse la intrarea adăpostului. Trapa era mare pentru el, căci fusese construită ca să poată fi utilizată de un om matur. De îndată ce băiatul păşi în lift, acesta se puse în mişcare şi, cu un şuierat uşor, se cufundă în corpul adăpostului.

Jos lumina se declanşă automat. Adăpostul era absolut gol, nemobilat. Nu se aduseseră încă nici un fel de rezerve. În aer plutea un miros de lac şi ulei de motoare; sub picioarele băiatului funcţionau cu un zgomot surd generatoarele. Cum a intrat Mike, s-au pus în mişcare sistemele de purificare şi dezactivare a aerului. Contoarele şi cadranele instalate în peretele de control s-au luminat într-o clipă.

Băiatul se aşeză pe podea, cu genunchii la gură. Chipul lui avea o înfăţişare serioasă. Ţinea ochii larg deschişi. Nu se auzea decît uruitul generatoarelor, celelalte sunete nu străbăteau pînă la el. Mike ar fi vrut să nu mai plece niciodată de acolo ar fi fost în stare să stea o veşnicie fără să se urnească din loc. Adăpostul era prevăzut cu toate cele necesare. Acum nu mai avea în adevăr nevoie de nimic şi nu se mai temea de nimic. Nu se auzea decît uruitul generatoarelor, iar de jur împrejur nu se vedeau decît pereţii goi.

Simţi nevoia să strige. Ţipătul lui răsună puternic, triumfător, iar ecoul îl plimbă de la un perete la altul, amplificîndu-l. Închise instinctiv ochii şi strînse pumnii. Inima i se umflă de bucurie.

Colegii lui de şcoală ştiau de toate cele petrecute încă înainte ca Mike să fi intrat în clasă a doua zi de dimineaţă. Toţi zîmbeau bucuroşi, îşi dădeau cu coatele şi-l felicitau.

— E adevărat că părinţii tăi au cumpărat noul tip de adăpost al lui „General Electronics", model „C-72"? îl întrebă Earl Peters.

— Da, răspunse Mike cu o siguranţă în glas pe care nu o cunoscuse mai înainte. Veniţi cînd vreţi, spuse el pe un ton cît mai nepăsător, să vi-l arăt şi vouă. Şi trecu mai departe, urmărit de privirile invidioase ale colegilor.

— Ei, Mike, i se adresă domnişoara Cummings la sfîrşitul orelor, înainte ca băiatul să plece acasă. Cred că acum eşti mai bine dispus.

Oprindu-se în faţa catedrei, Mike simţi o oarecare stinjeneală, dar încerca totodată şi un sentiment de mîndrie.

— Da, recunoscu el.

— Tatăl tău contribuie acum şi la întreţinerea avioanelor de patrulare?

— Da, doamnă, contribuie.

— Ai şi permis de intrare în adăpostul şcolii?

Fericit, îi arătă învăţătoarei o mică brăţară albastră pe care o purta la încheietura mîinii.

— Tata a trimis un cec prin poştă către banca oraşului pentru toate contribuţiile laolaltă. El zice că din moment ce şi-a cumpărat adăpost, le va plăti acum şi pe toate celelalte.

— Vezi, de azi înainte eşti la fel ca şi toţi ceilalţi colegi ai tăi, îi zîmbi de la catedră bătrîna învăţătoare. Mă bucur pentru tine. Acum eşti „prodefensist", cu toate că, de fapt, acest termen nici nu există. Eşti... la fel ca şi ceilalţi!

A doua zi, radioziarele mecanice făceau cunoscută o ştire senzaţională : primele veşti despre noul şrapnel perforant sovietic.

Bob Foster stătea în mijlocul sufrageriei şi ţinea în mîini pelicula de ziar. Faţa lui uscăţivă era roşie de mînie.

— Blestemăţie ! Asta e un adevărat complot ! şi continuă clocotind de mînie : Abia am reuşit să cumpărăm adăpostul şi iată ce s-a întîmplat. Poftim, priveşte ! şi vîrî ştirea sub ochii soţiei sale : Ţi-am spus că aşa se va întîmpla !

— Ştiu, am citit, îi răspunse Ruth răutăcios. Dar tu ce crezi că toată lumea va sta în loc pentru tine ? Ei îşi perfecţionează continuu armamentul, Bob. Săptămîna trecută au apărut ştiri despre fulgii care pătrund prin porii ţesuturilor. Acum se vorbeşte de şrapnelul perforant. Sper că nu-ţi imaginezi că vor opri progresul tehnic pentru că tu ai cedat şi te-ai hotărît pînă în cele din urmă să-ţi cumperi un adăpost, nu ?

Soţul şi soţia se priveau faţă în faţă.

— Şi ce trebuie să facem acum ? întrebă liniştit Bob Foster.

— Am auzit că au de gînd să scoată nişte adaptoare, spuse Ruth, ducîndu-se spre bucătărie.

— Ce fel de adaptoare ?

— Pentru ca să nu fie nevoie de alte adăposturi. Am văzut o reclamă televizată. O să apară acum pe piaţă o reţea metalică specială. Nu trebuie decît s-o aprobe guvernul. Reţeaua se fixează pe pămînt şi captează schijele şrapnelelor perforante, alcătuind un fel de perdea care le obligă să explodeze la suprafaţă, fără să le permită să perforeze pereţii adăpostului.

— Şi cît va mai costa şi afacerea asta ?

— Preţul nu era încă anunţat.

Mike Foster şedea ghemuit pe divan şi asculta discuţia părinţilor. Aflase despre toate acestea încă de la şcoală, din timpul lecţiei în legătură cu soiurile de fructe de arbuşti fructiferi sălbatici. Copiii studiau aceste soiuri pentru a şti să deosebească cele comestibile de cele otrăvite, cînd, deodată, sună clopotul, anunţînd o adunare generală. Directorul a citit ştirea cu privire la şrapnelul perforant şi a ţinut apoi o lecţie în legătură cu măsurile de prim ajutor în cazul apariţiei noilor specii de bacili de tifos recent descoperite.

...Părinţii nu terminaseră încă de discutat.

— Va trebui să cumpărăm şi reţeaua, spuse liniştit Ruth Foster. Dacă n-o să avem reţea, atunci este ca şi cînd n-am avea adăpost. Şrapnelul perforant este destinat special pentru a străbate învelişul exterior şi a repera automat trupurile oamenilor. De îndată ce ruşii vor începe să-l producă în serie...

— O să cumpăr reţeaua, spuse Bob Foster. Cumpăr şi reţeaua împotriva şrapnelului perforant şi tot ce o să se mai născocească. Cumpăr absolut tot ce există de vînzare, fără nici o excepţie, totul...

— De ce intri aşa de uşor în panică ?

— La drept vorbind, această joacă are o superioritate evidentă în comparaţie cu vînzarea de automobile şi televizoare. Ai de-a face cu o marfă pe care eşti pur şi simplu nevoit s-o cumperi. Nu sînt obiecte de lux ! Nu se cumpără pentru a uimi vecinii şi nu se poate lesne renunţa la ele. Achiziţionarea sau neachiziţionarea acestor obiecte este o problemă de viaţă şi de moarte. Fără ele pieri ! S-a spus dintotdeauna că pentru a vinde trebuie să bagi frica în oameni, să le strecori în suflet un sentiment de nesiguranţă, să le spui că

miroase urît ori că au o înfățișare caraghioasă. Această idee este însă superioară tuturor celor de pînă acum: niei un mijloc impotriva transpirației sau pentru creșterea părului nu se poate măsura cu ea. Dacă nu cumperi, ești sortit pieirii! Cel mai convingător argument: „Cumpără sau mori!" — iată noua deviză a comerțului. „Instalează-ți în curte ultimul model de adăpost lansat de firma «General Electronics» impotriva bombelor cu hidrogen sau ești de pe acum un om mort!" Nu? Bob Foster își lăsă capul, care-i atîrna greu, pe masa din bucătărie: Bine, mă predau, am să mă las tîrît de curent pînă la capăt. O să cumpăr această blestemată de rețea în preajma crăciunului, la fel ca și alții.

Adaptoarele — perdele în rețea ale firmei „General Electronics Corporations" — au produs o adevărată senzație.

Se înserase. Mike Foster mergea încet pe străzile pline de lume. Era o seară de decembrie. În fiecare vitrină se vedeau rețele de diferite forme și dimensiuni, pentru toate tipurile de adăposturi. Aveau diferite prețuri accesibile oricărei pungi. Pe străzi, mulțimea era veselă și agitată. Forfotind ca în fiecare an în ajunul crăciunului, oamenii se îmbulzeau veseli, încărcați cu pachete și îmbrăcați în paltoane călduroase. Vîntul ridica din cînd în cînd vîrtejuri de zăpadă, care împinzeau văzduhul. Automobilele înaintau încet pe străzile tixite de oameni. Pretutindeni străluceau lumini și reclame cu neon. Vitrinele îmbrăcaseră haină de sărbătoare.

Casa lui Mike era cufundată în întuneric și liniște. Părinții nu se întorseseră. Erau încă la magazin. Afacerile lui Bob Foster mergeau prost, și soția lui înlocuia un funcționar.

Mike nu rămase mult în casă. Inima lui bătea cu putere și era emoționat. Ieși pe dibuite prin ușa din spate care dădea în curte.

În fiecare zi, cum se întorcea acasă, el cobora sub pămînt, în adăpost, simțindu-se ocrotit în acest imens corp de oțel. Totul era acolo ca și în prima zi. Cu singura deosebire că acum încăperea era aprovizionată cu toate cele necesare și nu mai era goală ca atunci, cînd coboriseră pentru prima dată. Exista acum acolo o cantitate considerabilă de conserve, se găseau perne, cărți, un televizor, benzi fonografice, tablouri, gobelinuri viu colorate și chiar vaze cu flori.

Mike petrecea ore fericite în adăpost, într-o desăvîrșită singurătate. După masă se grăbea să coboare acolo și rămînea pînă cînd trebuia să se ducă la culcare. Uneori, noaptea tîrziu, cînd părinții dormeau de mult, el se scula în tăcere și se strecura tiptil către intrarea adăpostului și cobora. Acolo stătea pînă dimineață.

Mike cobori șovăind treptele terasei din spatele casei și... încremeni. În fața lui se căsca o groapă uriașă, ca o gură imensă și știrbă ce se deschide larg către cer. Adăpostul dispăruse.

Copilul rămase locului împietrit. Pentru el timpul se oprise în loc. Nu vedea și nu auzea nimic. Stătea nemișcat, trupul său își pierduse elasticitatea, înțepenise. Continua să privească groapa uriașă unde fusese pînă nu demult intrarea în adăpost.

Puțin mai tîrziu se pomeni alături de el cu tatăl său.

— Ești de mult aici? îl întrebă Bob. De cît timp stai, Mike? Răspunde-mi, băiete!

Făcînd un efort uriaș, Mike reuși să se desprindă de lîngă groapă și intră în casă.

— Te-ai întors mai devreme, bolborosi el.

— Am plecat dinadins mai repede de la magazin. Voiam să fiu aici la venirea ta.

— Adăpostul a dispărut!

— Nu-l mai avem, spuse Bob Foster cu un glas rece și aproape lipsit de viață. Nu mai avem adăpost. Iartă-mă, Mike, dar am telefonat la biroul firmei și i-am rugat să vină să-l ia.

— De ce?

— N-am mai putut plăti ratele. Acum, cu toate că e crăciun, toți cumpără rețelele acelea. Eu nu sînt în măsură să concurez cu firmele care vînd rețele. Tăcu cîtva timp. Continuă apoi cu o nuanță de amărăciune în glas: De altfel firma s-a purtat cu mine destul de frumos; mi-a dat înapoi jumătate din banii avansați. În vocea lui se simțea acum o ironie amară. Știam că dacă voi restitui înainte de crăciun nu mă vor strînge cu ușa. Adăpostul poate fi revîndut.

Mike tăcea.

— Încearcă să înțelegi, continuă tatăl. Problema se punea în felul următor: or adăpostul, or magazinul... Dacă am fi pierdut magazinul...

— Am fi pierdut absolut totul, continuă băiatul.

Foster îl apucă pe Mike de mînă:

— Și atunci am fi pierdut în orice caz și adăpostul. Degetele lui subțiri și puternice strîngeau convulsiv mîna băiatului. Tu ai crescut, ești mare acum, e timpul să înțelegi. Vom cumpăra mai tîrziu un alt adăpost, poate nu chiar cel mai mare și mai scump, dar totuși vom avea unul, e sigur. Am făcut o greșeală, Mike. Mi-a fost peste puteri, îndeosebi cînd a trebuit să mai cumpăr și blestematele alea de adaptoare. Voi continua însă plata contribuției pentru avioanele de patrulare și cotizația pentru adăpostul tău în localul școlii. Vezi bine că nu e o chestiune de principiu, continuă tatăl cu o nuanță de desperare în glas. E peste puterile mele pur și simplu. Înțelegi, Mike? N-am putut cu nici un chip să procedez altfel.

Mike își retrase mîna și porni către ușă.

— Unde te duci?

Nici un răspuns. Vîntul rece și pătrunzător al nopții de iarnă ridica vîrtejuri de zăpadă. Afară era numai vînt și ceață. Nimic altceva.

* * *

Bill O'Neill era obosit. Ceasul din perete arătă în sfîrșit nouă și jumătate. Acum putea să închidă ușile, să încuie uriașul magazin scăldat în lumină și să se piardă în forfota străzii. Oamenii se grăbeau de la lucru spre casă.

— Slavă domnului! oftă Bill în timp ce deschidea ușa pentru a conduce și ultima cumpărătoare — o doamnă mai în vîrstă, încărcată cu tot felul de pachete. Închise zăvorul cu cifru și trase oblonul. Ce mulțime! exclamă el privind în stradă. Niciodată n-a fost parcă atîta animație.

— Pentru astăzi am terminat, spuse Conners, care stătea la casă. Eu număr banii și în timpul ăsta te rog să controlezi dacă totul e în ordine. Vezi dacă n-a mai rămas cineva.

O'Neill își dădu pe spate părul blond și-și desfăcu puțin cravata. Cu multă satisfacție își aprinse o țigară și începu să facă rondul, controlînd fiecare colțișor. Deconectă impunătoarele aparate produse

de firma „General Electronics Corporations" şi se apropie de uriaşul adăpost care ocupa toată partea centrală a etajului.

Se ridică pe o scară pînă la intrarea adăpostului şi trecu pe platforma liftului. Cu un scîrţîit uşor, acesta începu să coboare şi o secundă mai tirziu Bill se găsea în încăperea adăpostului, asemănătoare unei peşteri.

Într-un colţ şedea ghemuit Mike Foster. El îşi proptise bărbia pe genunchi şi cu mîinile lui slabe îşi cuprinsese gleznele.

— O, doamne! exclamă O'Neill. Dar ăsta e puştiul nostru...

Mike tăcea. Îşi strînse şi mai tare picioarele şi îşi ascunse şi mai adînc faţa în genunchi.

— Ce dracu faci aici? întrebă O'Neill mirat şi enervat în acelaşi timp. Furia îi spori. Se pare că părinţii tăi şi-au cumpărat un adăpost!? A, da, îmi amintesc, a fost nevoie să-l luăm înapoi.

Liftul îl aduse în adăpost şi pe Conners.

— Ce faci, te-ai împotmolit aici? Hai să mergem! În aceeaşi clipă dădu cu ochii de Mike: Asta ce face aici? — Condu-l pînă sus şi trimite-l acasă.

— Haide băiete, îi spuse cu blîndeţe O'Neill. E timpul să pleci acasă.

Mike nu se urnea din loc. Cei doi bărbaţi se priviră lung.

— Cred c-o să fie nevoie să-l scoatem de aici cu forţa, spuse Conners posomorît.

Au avut foarte mult de furcă cu Mike. Băiatul se împotrivea cu desperare. Se agăţa şi se zbătea fără să scoată un cuvînt. Zgîria, se zvîrcolea, dădea cu pumnul, muşca. Fără multă vorbă, cu îndeminare, bărbaţii l-au adus pînă la ieşirea principală a magazinului şi l-au aruncat în stradă, trăgînd imediat după aceea zăvoarele.

— Uf! exclamă Conners lăsîndu-se să cadă pe un scaun de lîngă tejghea.

O mînecă îi era ruptă, pe obraz avea o zgîrietură adîncă şi plină de sînge, ochelarii îi atîrnau pe o ureche, iar părul îi era ciufulit. Era mort de oboseală.

— Ce-ar fi să chemăm poliţia? Ceva nu e în regulă cu acest băieţaş.

O'Neill stătea lîngă uşă, gîfîind şi privind în întuneric. Îl vedea pe băiat stînd pe trotuar.

— Uite, a rămas acolo unde l-am lăsat, spuse el în surdină.

Pe stradă oamenii treceau grăbiţi, ocolindu-l. În cele din urmă, un trecător se opri şi-l ridică în picioare. Băiatul se smulse şi dispăru în întuneric. Omul îşi adună pachetele pe care Mike i le trîntise în zăpadă, se opri o clipă şi porni mai departe. O'Neill îşi întoarse privirile spre colegul său:

— Ce pui de drac! spuse el ştergîndu-şi faţa cu batista. Ştiu că ne-a dat de furcă!

— Dar nu înţeleg ce o fi cu băieţaşul ăsta? N-a scos o vorbă.

— Crăciunul este cel mai nepotrivit moment pentru a restitui lucrurile cumpărate, spuse O'Neill. Cu mîna tremurînd de oboseală îşi luă paltonul. Păcat, aş fi vrut ca adăpostul să rămînă la ei.

Conners ridică din umeri:

— Pentru ochii lui frumoşi?

— De ce naiba n-am fi în stare să înţelegem puţin şi situaţia lor?! Poate că am fi... O'Neill vorbea mai mult pentru el. Am fi putut să le lăsăm acestor oameni adăpostul la preţul de cost.

Conners îl privi răutăcios.

— La prețul de cost? Dar nu-ți dai seama? În cazul ăsta, toți ar vrea să cumpere la același preț și n-ar fi deloc echitabil. Cît am putea rezista în aceste condiții? Cît ar putea rezista „General Electronics Corporations" dacă ar face asemenea afaceri?

— Cred că nu prea mult, recunoscu vrînd nevrînd O'Neill.

— Judecă și tu! spuse Conners rizînd. Ar fi bine să bei ceva. Hai în magazie, am acolo în dulap ascunsă o sticlă de whisky „high and high". Te încălzești și tu puțin înainte de a pleca spre casă. Dai peste cap un whisky și să vezi cum o să te simți mai bine.

...Mike Foster hoinărea fără nici o țintă pe strada întunecată în mijlocul oamenilor care se grăbeau să-și ducă acasă cumpărăturile. Nu vedea nimic în jurul său, oamenii îl împingeau, dar el părea că nici nu le simte prezența. Pretutindeni ardeau lumini, se auzeau hohote de ris, automobilele claxonau vesel.

Mike avea mintea cu totul întunecată. Creierul lui nu mai funcționa, de parcă ar fi fost mort. Mergea ca un automat fără să gîndească și fără să simtă nimic.

În dreapta lui strălucea orbitor în întunericul nopții o uriașă și multicoloră firmă cu neon:

„Pace pe pămînt și între oameni bună înțelegere!
Adăpost public. 50 de cenți intrarea."

VIZITAȚI RESTAURANTUL
„PĂDUREA BĂNEASA"

Telefon 70596

unde veți putea petrece ore de reală recreație, într-un cadru deosebit. *Zilnic circulă la fiecare 40 de minute autobuse din piața Scînteii pînă la restaurant. Duminicile și sărbătorile legale autobusele se succed din 10 în 10 minute*

Bucătărie aleasă — Vinuri renumite

ORCHESTRA DE DANS

Robert Heinlyne

VEGHE INDELUNGATĂ

(După revista „Znanie Sila")

„De pe cosmodromul Bazei lunare şi-au luat zborul nouă nave. Puţin după aceea, opt dintre ele au format un cerc în centrul căruia se afla a noua — cea mai mică. Tot drumul spre Pămînt, aparatele au păstrat aceeaşi formaţie.

Nava centrală purta emblema amiralului, deşi nu se afla nici o fiinţă vie la bord. De fapt nici nu era o navă de pasageri, ci un avion teleghidat, destinat încărcăturilor radioactive. De data aceasta, el transporta un sicriu de plumb şi un contor Geiger, care semnaliza fără încetare".

(Din articolul de fond „După zece ani", publicat în pelicula 38 din 17 iunie 2009. Arhivele ziarului „New York Times".)

. . . . . .

Johnny Dulquist trimise cîteva rotogoale de fum în direcţia contorului Geiger. Apoi schiţă un zîmbet plin de amărăciune şi scoase încă o gură de fum. Nu mai exista nici o îndoială, trupul său era acum în întregime radioactiv. Pînă şi răsuflarea, pînă şi fumul ţigărilor sale puteau declanşa semnalele sonore ale contorului Geiger.

Dar... de cîtă vreme se află el aici? Pe Lună timpul aproape că nu are importanţă. Două zile? Trei? O săptămînă? Se gîndi la cele petrecute: ultima împrejurare de care îşi amintea bine era momentul cînd fusese chemat de comandantul-adjunct, imediat după micul dejun...

— Am onoarea să raportez, locotenentul Dulquist.

Colonelul Towers ridică ochii.

— A, John Ezra! La loc, Johnny. O ţigară?

Intrigat, dar totodată măgulit, Johnny se aşeză. Îl admira mult pe colonelul Towers şi-i plăceau mai ales ţinuta, priceperea lui de a comanda, meritele sale militare. Johnny nu avea nici un fel de merite militare — fusese înaintat ofiţer după ce capătase titlul de doctor în fizica nucleară, iar acum era bombardier-adjunct în cadrul Bazei de pe Lună.

Colonelul avea de gînd să discute probleme politice. Johnny nu înţelegea prea bine unde vrea el să ajungă, însă pînă în cele din urmă Towers puse punctul pe i: este periculos, spunea el, să lăsăm conducerea lumii în mîinile politicienilor. Puterea trebuie să aparţină unui grup de elită. Pe scurt, ea trebuie să treacă în mîinile Patrulei de pe Lună.

În loc să-l uimească, aceste cuvinte l-au lăsat pe Johnny mai mult consternat. La drept vorbind nu se putea spune că cele susținute de Towers erau cu totul lipsite de logică. Liga Națiunilor se destrămase, și cine ar fi putut garanta că Organizația Națiunilor Unite nu va avea aceeași soartă? Bine, bine, dar în felul acesta se poate ajunge ușor la un nou război mondial. Și Johnny știe cît de înspăimîntător ar fi un asemenea război.

Dulquist aprobă. Towers se declară foarte mulțumit că Johnny a înțeles despre ce este vorba. De fapt bombardierul-șef ar fi putut el și singur s-o scoată la capăt, dar e mult mai bine cînd colaborează la o asemenea acțiune cei doi specialiști, nu?

Johnny se întoarse brusc și adoptă o ținută rigidă.

— Intenționați cu adevărat să faceți ceva în această privință? Cît despre el, își închipuise că nu era vorba decît de o discuție amicală...

Towers zîmbi:

— Noi, dragul meu, nu sîntem politicieni și urîm vorbele goale. Noi acționăm!

Johnny fluieră prelung.

— Și cînd va începe povestea?

Towers răsuci un comutator, și Johnny auzi, uimit, propria sa voce. Era înregistrarea unei convorbiri care avusese loc la popota ofițerilor inferiori. O discuție politică la care, după cîte își aduse el aminte, participase... Foarte interesant! Ce dracu, îl spionau? Gîndul acesta îl revoltă.

Towers închise aparatul.

— Ne și aflăm în plină acțiune, îl informă colonelul. Știm și în cine se poate avea încredere, și în cine nu. Să-l luăm, de pildă, pe Kelley... arătă cu mîna spre difuzor. Kelley este suspect din punct de vedere politic. Ai observat că n-a venit azi dimineața la dejun?

— Eu credeam că e de gardă.

— Pentru Kelley gărzile s-au terminat. Liniștește-te însă, e teafăr și nevătămat.

Johnny stătu puțin pe gînduri, apoi întrebă:

— Pe ce listă figurez eu? Sînt... de încredere sau... suspect?

— În dreptul numelui John Dulquist se află un semn de întrebare. Însă eu am spus tot timpul că putem să ne bizuim pe d-ta. Colonelul zîmbi binevoitor. Doar n-o să mă trădezi, Johnny, nu-i așa?

Dulquist nu răspunse nimic. Atunci, pe un ton ceva mai aspru, Towers întrebă:

— Ei bine, cum rămîne? Ce spui despre toate acestea? Vorbește!

— După părerea mea, domnule colonel, v-ați supraestimat forțele. Dacă e adevărat că Baza de pe Lună poate să țină Pămîntul în puterea sa, nu e mai puțin adevărat că și Baza, la rîndul ei, este o țintă ușor vulnerabilă. O singură bombă și...

Towers luă de pe birou a radiogramă și i-o întinse lui Johnny. Acesta citi: „Rufele dv. curate sînt la mine. Zac".

— Aceasta înseamnă, spuse Towers, că toate bombele de pe „Trigve Lee" au fost scoase din funcțiune. Am primit rapoarte de pe toate navele care ne-ar putea amenința. Colonelul se ridică.

— Gîndește-te la toate acestea și vino poimîine la mine. Maiorul Morgan are nevoie imediată de ajutorul dumitale pentru a modifica stabilitatea frecvențelor la bombe.

— Stabilitatea frecvențelor ?

— Firește. Pentru a nu permite declanșarea înainte ca bombele să-și fi atins obiectivul.

— După cîte mi se pare, spuneați că scopul dv. este preîntîmpinarea războiului. Nu mai înțeleg nimic !

Towers făcu un gest plictisit.

— Nu va fi nici un război, doar o simplă demonstrație... psihologică. Unul sau două orășele neînsemnate. O ușoară vărsare de sînge, o zgîrietură, pentru a se evita un război general. Simplu calcul aritmetic, nu ?

Puse o mînă pe umărul lui John.

— Sper că nu ești prea scrupulos, altfel n-ai fi fost bombardier. Consideră aceasta ca o operație chirurgicală și... gîndește-te la familia dumitale.

Dacă ar fi știut-o, i s-ar fi părut foarte curios colonelului, însă John Dulquist se gîndea chiar la familia lui !

— Vă rog, domnule colonel, să-mi îngăduiți să-l văd pe comandant.

Towers se încruntă.

— Comandantul nu poate fi văzut. Știi însă bine că eu vorbesc în numele lui. Vino la mine poimîine.

Într-adevăr, comandantul nu putea fi văzut. Comandantul era mort, dar John nu avea de unde să știe aceasta !

După ce ieși de la colonel, Dulquist se întoarse la popotă, își cumpără țigări și se așeză să fumeze. După cîteva minute se sculă, strivi mucul țigării și se îndreptă către camera cu aer din partea de vest a Bazei. Acolo își îmbrăcă costumul cosmic și se apropie de sentinelă.

— Deschide, Smitty !

Pe chipul marinarului se citea mirarea.

— N-am dreptul să permit nimănui să iasă la suprafață fără autorizația colonelului Towers, domnule ! Știți bine aceasta.

— O, da ! Dă-mi te rog carnetul d-tale. Dulquist luă carnetul, își scrise singur un permis și-l semnă : „Din ordinul colonelului Towers". N-ai decît să telefonezi șefului și să controlezi, adăugă el.

Sentinela citi ordinul și băgă carnetul în buzunar.

— O, nu, d-ie locotenent, este suficient cuvîntul dv.

— Nu vrei să-l deranjezi pe șef ! Te înțeleg.

Johnny intră în cameră, închise ușa interioară și așteptă să iasă aerul.

Ieșind la suprafața Lunei, strînse ochii din cauza luminii puternice și porni grăbit spre stația de rachete cosmice ; îl aștepta acolo o mașină. Se urcă, închise calota și apăsă pe butonul de pornire. Mașina-rachetă se înălță către dealuri, se furișă printre ele și ajunse pe o cîmpie împînzită cu rachete ca luminările pe o tortă. Pătrunse apoi cu viteză într-un tunel și-l străbătu în goana mare. Brusc, Johnny simți o senzație dureroasă în stomac pricinuită de micșorarea vitezei. Racheta se oprise lîngă depozitul subteran de bombe atomice.

Dulquist ieși din mașină și reglă dispozitivele aparatului său de recepție-emisie. Sentinelele îmbrăcate în costume cosmice, care se aflau în fața intrării, luară armele în mîini.

— Bună dimineața, Lopez, spuse vesel Dulquist și trecu pe lîngă

soldat, îndreptîndu-se către camera cu aer. Deschise zăvorul de la uşă. Sentinela îl somă să se întoarcă :

— Nimeni n-are voie să intre acolo fără ordinul şefului. Lăsă arma din mînă, scotoci în geanta de campanie şi scoase de acolo o hîrtie. Vă rog să citiţi, d-le locotenent.

Dulquist respinse cu blîndeţe mîna întinsă a soldatului.

— Ordinul acesta l-am scris chiar eu, băiete. Citeşte-l mai bine şi ai să-ţi dai seama că nu l-ai înţeles cum trebuie.

— Cum asta, d-le locotenent ?

Dulquist luă hîrtia din mîinile ostaşului, o privi atent şi-i arătă un rînd.

— Vezi ce scrie aici ? „Cu excepţia persoanelor desemnate în mod special de comandant". Şi, după cum se ştie bine, aceste persoane sînt bombardierii, adică maiorul Morgan şi cu mine.

În ochii soldatului se putea citi clar că nu mai înţelege absolut nimic. Dulquist continuă :

— Uită-te în regulament, ce naiba ! Caută acolo „persoane special desemnate". Găseşti asta la paragraful „încăpere pentru bombe, securitate, procedură...". Să nu-mi spui că ţi-ai lăsat regulamentul la cazarmă !

— O, nu, d-le ! Se poate ? Am regulamentul la mine.

Sentinela începu să scotocească în geantă. Dulquist îi restitui ordinul, şi, după o clipă de ezitare, soldatul sprijini arma de şold şi luă cu mîna stîngă hîrtia, iar cu dreapta începu să caute cu înfrigurare regulamentul.

Dulquist apucă arma, lovi puternic şi doborî la pămînt sentinela. Aruncă apoi arma şi pătrunse în camera cu aer. În timp ce închidea uşa, mai prinse să vadă cum soldatul se ridica cu greu şi-şi căuta pistolul. Zăvorînd ermetic uşa exterioară, Johnny auzi pocnetul glonţului ce-i era destinat.

Se îndreptă repede spre uşa interioară, trase maneta de declanşare şi se înapoie la uşa exterioară, agăţîndu-se de mîner, cu toată greutatea corpului. Simţi imediat că acesta se mişcă : sentinela căuta să-l ridice. Locotenentul făcu eforturi mari pentru a-l împinge în jos. Datorită însă gravitaţiei scăzute din Lună, era mult mai uşor să-l ridici, şi locotenentul vedea cum mînerul se înălţa încet-încet.

Din depozitul de bombe aerul pătrundea în cameră prin supapa de reglare. Dulquist simţi cum hainele încep să i se lipească de corp, semn că în cameră presiunea ajunsese la acelaşi nivel cu aceea din interiorul costumului său cosmic. Atunci locotenentul încetă să se mai împotrivească şi lăsă sentinela să ridice în voie mînerul. Oricum, în cameră tot nu se mai putea pătrunde : o masă de aer care presa cu forţa a 13 tone ţinea acum uşa ermetic închisă.

Ca să nu se închidă cumva fără voia lui, Johnny fixă uşa interioară care ducea spre magazia cu bombe. Atîta timp cît uşa rămînea deschisă, camera nu putea funcţiona şi nimeni nu putea pătrunde acolo.

În depozit se aliniau în faţa lui Dulquist bombele atomice : cîte una pentru fiecare rachetă dirijată. Era păstrată însă o distanţă destul de mare între ele pentru a preîntîmpina posibilitatea declanşării prin surprindere a unei reacţii în lanţ. Se afla faţă în faţă cu cea mai diabolică născocire a minţii omeneşti. Fiecare din aceste bombe era, la drept vorbind, o creaţie a sa. Oricine s-ar fi încumetat să abuzeze de

fantastica lor putere de distrugere ar fi trebuit ca, în prealabil, să dea ochi cu locotenentul Dulquist.

Şi acum, cu toate că se afla aici, nu avea încă nici un plan, nu avea nici cea mai mică idee asupra modului în care ar putea să se folosească de această superioritate vremelnică.

La un moment dat se auzi în difuzor vocea speriată a lui Lopez:

— Domnule locotenent! Ce se petrece aici? Aţi înnebunit?!...

Dulquist nu-i răspunse. N-are decît să stea şi să aştepte. În felul acesta cîştiga şi el ceva mai mult timp şi putea lua o hotărire. Lopez continua să vocifereze, dar în cele din urmă tăcu.

Johnny urmărea cu îndărătnicie un singur scop: să nu îngăduie ca bombele — bombele lui! — să fie folosite pentru „demonstraţii", chiar şi asupra unor oraşe de mică importanţă. Şi acum ce era de făcut? Firește, Towers nu va putea pătrunde în cameră. Dar el? Va rămîne oare aici o veşnicie?

Lui Johnny nu-i place însă să se legene în iluzii! Towers ar putea totuşi pătrunde. Puţin explozibil sub uşa exterioară, şi aerul va ţîşni imediat în timp ce bravul nostru Johnny îşi va scuipa plămînii distruşi, iar bombele vor putea fi lansate, fără ca nimeni să poată apoi opri această ticăloşie. Ele fuseseră confecţionate în aşa fel, încît să poată rezista unei călătorii din Lună pînă pe Pămînt. Vacuumul nu le deteriora.

Johnny se hotărî să nu-şi dezbrace costumul cosmic. Micşorarea presiunii din cauza unei explozii nu-i surîdea cîtuşi de puţin. Fără îndoială, ar fi preferat să moară de bătrîneţe...

...La drept vorbind ei ar fi putut tot atît de bine să facă o gaură în uşă, să lase aerul să iasă şi să deschidă apoi fără nici un efort. Towers putea de asemenea să ordone construirea unei noi camere în spatele celei vechi. Era însă puţin probabil că o va face, deoarece succesul loviturii sale depindea în primul rînd de rapiditatea acţiunilor. Towers va alege, fără îndoială, calea cea mai rapidă — explozia. Desigur, în această clipă Lopez cheamă Baza. Lui Towers îi vor trebui însă aproape 15 minute ca să-şi îmbrace costumul şi să vină la faţa locului.

15 minute...

După aceea bombele ar putea să cadă în mîinile complotiştilor; în 15 minute era de datoria lui să le facă inofensive.

După cum se ştie, bomba atomică nu este alcătuită decît din două sau mai multe părţi de substanţă, separate, de pildă, din plutoniu. Aceste părţi nu sînt cu nimic mai explozibile decît o litră de unt. Cuplate însă cu viteză, ele explodează; dificultatea o constituie tocmai mecanismul care declanşează reacţia în lanţ, precum şi dispozitivele care asigură această declanşare la timpul şi locul potrivit.

Circuitele electrice — „creierul bombei", cum li se mai spune — pot fi lesne distruse, dar bomba propriu-zisă este greu de distrus. Johnny se hotărî să defecteze „creierul", şi asta cît mai repede!

Nu avea la îndemînă decît scule simple folosite pentru manevrarea bombelor. Cu excepţia unui contor Geiger, a unui difuzor, a aparatului de recepţie-emisie, a instalaţiei de televiziune pentru comunicaţiile cu Baza şi a bombelor, în depozit nu se mai afla nimic. De obicei cînd se lucra la o bombă, aceasta era transportată într-o altă încăpere, nu din cauza pericolului de explozie, ci pentru ca personalul să fie cît mai puţin expus radiaţiilor. Materialul radioactiv al bombelor este cuprins în ceea ce se numeşte „umplutură", care de data

aceasta era de aur. Acesta absoarbe razele alfa şi beta şi, în bună parte, radiaţia mortală gama. Nu însă şi neutronii.

Aceste jucăuşe particule otrăvitoare degajate de plutoniu trebuie să fie puse imediat în libertate, deoarece în caz contrar se produce o reacţie în lanţ care declanşează explozia!

Întreaga încăpere era în permanenţă străbătută de o ploaie de neutroni invizibili, insezisabili, dăunători sănătăţii; potrivit regulamentului, oricine era nevoit să pătrundă aici trebuia să iasă cît mai repede.

Şuieratul ascuţit al contorului Geiger arăta că acesta înregistrase o radiaţie „de fond", raze cosmice şi urme de radioactivitate aflate pe scoarţa Lunei. În întreaga încăpere se produsese o radioactivitate de fază secundară, provocată de neutroni. Neutronii liberi au proprietatea de a contamina orice obiect, care la rîndul lui devine radioactiv, fie că e vorba de un perete de beton sau de un corp omenesc. Cu cît va părăsi mai repede depozitul, cu atît va fi mai bine.

Dulquist întoarse maneta contorului Geiger, şi aparatul încetă să mai şuiere. Cu ajutorul circuitului secundar el deconectă aparatul, iar indicatoarele se opriră la nivelul pe care-l marcaseră în urma înregistrării radiaţiei „de fond". Aceasta îi aminti încă o dată cît de periculoasă era fiecare clipă petrecută acolo. Scoase placa radiosensibilă pe care orice membru al Bazei o avea asupra lui. Este vorba de o placă înzestrată cu proprietatea de a înregistra imediat orice radiaţie radioactivă. Cînd pătrunsese aici, suprafaţa ei era limpede. Acum capătul cel mai sensibil al plăcii arăta puţin umbrit. Placa era străbătută la mijloc de o linie roşie. Teoretic dacă în decurs de o săptămînă purtătorul plăcii era supus unei radioactivităţi care să împingă umbra pînă la această linie, nu se mai putea face nimic.

Voluminosul său costum cosmic începu să i se dezlipească de trup; trebuie să se grăbească, să-şi termine treaba şi să se predea. Mai bine în închisoare decît într-un loc atît de „fierbinte".

Johnny luă de pe raftul cu scule un ciocan şi se aşternu pe treabă, oprindu-se numai pentru a deconecta teleemiţătorul. În felul acesta putea, în cazul în care era chemat, să vadă fără să fie văzut. Prima bombă îi dădu multă bătaie de cap. Începu să spargă învelişul de protecţie al „creierului", dar se opri. Îşi simţea sufletul greu: toată viaţa îndrăgise aparatele de precizie. Strînse din dinţi şi începu totuşi să lovească. Se auziră un zgomot de sticlă spartă şi zăngănitul sonor al metalului. Johnny era acum într-o altă stare de spirit. Se ruşina singur văzînd că distrugerile pe care le săvîrşea îi dădeau o mare satisfacţie. Cu o furie frenetică el continuă să lovească, să distrugă, să prefacă totul în ţăndări.

Era atît de absorbit de îndeletnicirea sa, încît la început nici nu auzi că este strigat pe nume: „Dulquist! Răspunde! Eşti acolo?".

Johnny îşi şterse sudoarea de pe faţă şi privi spre ecranul de televiziune. Asupra lui erau aţintiţi ochii holbaţi ai lui Towers. Îşi dădu seama că n-a reuşit să distrugă decît şase bombe! Vor izbuti oare să pună mîna pe el înainte de a-şi fi isprăvit treaba? Orice, numai asta nu! Trebuie să ducă lucrurile pînă la capăt. Descurcă-te, băiete, descurcă-te!

— Da, domnule colonel, m-aţi chemat?

— De bună-seamă că te-am chemat! Ce înseamnă toate astea?!

— Îmi pare foarte rău, domnule colonel.

Chipul lui Towers căpătă o expresie mai liniştită.

— Conectează-ţi ecranul, Johnny, nu te văd! Ce înseamnă zgomotul pe care l-am auzit?

— Ecranul e conectat, minţi Johnny. Probabil însă că s-a defectat. Zgomot? La drept vorbind, domnule colonel, iau unele măsuri pentru ca nimeni să nu poată pătrunde aici.

După o clipă de ezitare, Towers spuse pe un ton sever:

— Nu pot să admit decît o singură ipoteză: eşti bolnav şi te voi trimite unui medic. Îţi cer însă să ieşi imediat de acolo. E un ordin, Johnny.

Locotenentul îi răspunse tărăgănat:

— E cu neputinţă acum, domnule colonel. Mă aflu aici numai pentru a duce la bun sfîrşit o hotărîre de a mea şi pînă în această clipă n-am izbutit s-o realizez. De altfel mi-aţi ordonat să vin la dv. poimîine.

— Credeam însă că te vei afla la locuinţa dumitale.

— Este foarte adevărat, domnule colonel, dar mi-am dat seama că e mai bine să veghez în preajma bombelor pentru eventualitatea în care voi ajunge la concluzia că nu aveţi dreptate.

— Lucrul acesta nu trebuie în nici un caz să-l hotărăşti d-ta, Johnny! Sper că n-ai uitat că eu sînt şeful d-tale. Ai jurat să te supui ordinelor mele.

— Da, domnule.

Toată discuţia aceasta era însă numai timp pierdut. Se putea foarte bine întîmpla ca această vulpe bătrînă de Towers să fi luat măsuri şi să fi trimis spre el un detaşament.

— Dar am jurat în aceeaşi măsură să apăr pacea. Nu credeţi că ar fi mai bine să veniţi aici şi să discutăm în liniştе? N-aş vrea să procedez greşit...

Towers zîmbi.

— Admirabilă idee, Johnny. Aşteaptă-mă acolo. Sînt încredinţat că vei înţelege despre ce este vorba. Şi închise teleemiţătorul.

„Sper — rosti Johnny ca pentru sine, zîmbind — că eşti convins că mi-am pierdut minţile". Ce canalie patentă!...

Apucă din nou ciocanul şi-şi făgădui să folosească din plin timpul care-i mai rămăsese la îndemînă.

După cîteva clipe se opri însă din nou. Îşi dădu seama dintr-o dată că nu este suficient să distrugă „creierul". E drept, nu existau „creiere" de rezervă, dar exista în depozit un stoc important din piesele necesare, şi Morgan ar fi putut să confecţioneze în grabă pentru bombe cîteva circuite de comandă provizorii. Chiar şi Towers ar fi putut s-o facă; e drept nu cine ştie ce bine, însă este sigur că ar fi funcţionat. Va trebui deci să distrugă chiar bombele, iar asta în cel mult 10 minute!

Bomba este însă o bucată masivă de metal, strînsă cu un puternic cerc de oţel. Nu va putea să distrugă bombele şi în orice caz nu în 10 minute.

— Blestemăţie!

De bună-seamă, nu exista decît o singură soluţie. El cunoştea bine circuitele de comandă şi ştia de asemenea cum să le distrugă. Iată, chiar bomba pe care o are în faţă: va scoate piedica de siguranţă, va înlătura focosul, va scurta circuitul de declanşare şi va deconecta circuitul de siguranţă. Apoi îl va deşuruba şi-l va da deoparte. Şi atunci va putea, cu ajutorul unei sîrme lungi şi tari, să

determine explozia bombei. La rîndul ei, aceasta va provoca alte explozii, toată valea va sări în aer şi se vor duce cu toţii pe lumea cealaltă !

— Iată, Johnny Dulquist, cam aşa stau lucrurile.

In timpul acesta distrusese toate bombele cu excepţia aceleia care urma să declanşeze explozia. Privi atent bomba care se profila ameninţătoare înaintea lui : îi făcea impresia unui monstru care se pregăteşte să facă un salt. Se ridică într-un lac de sudoare şi se întrebă dacă va avea destul curaj pentru a se sinucide. Nu voia să se lase cuprins de frică şi spera că nu-l va părăsi nici voinţa. Băgă mîna în buzunarul vestonului şi scoase de acolo fotografia Edithei şi a fiicei lui.

— Iubito, spuse el, dacă ies bine din afacerea asta, îţi promit că n-o să mă mai expun niciodată primejdiei. Sărută fotografia şi o puse la loc. Nu-i mai rămînea altceva de făcut decît să aştepte.

De ce întîrzie oare colonelul ? Johnny voia să se convingă că Towers se va afla în zona exploziei.

— Ce situaţie caraghioasă ! Iată-mă aici, gata să mă arunc în aer ! Gîndul acesta îl înveseli ; îi veni însă în minte şi o altă idee, ceva mai atrăgătoare : de ce să se arunce în aer de viu ?

Se gîndi atunci să amenajeze dispozitivul de comandă supranumit „mînă moartă" : un sistem care îngăduia bombei să nu explodeze atîta timp cît o persoană ţinea în mînă conectorul, sau, în locul acestuia, o pîrghie oarecare. Dacă ei vor arunca în aer uşa sau îl vor împuşca, totul se va duce dracului !

Ar fi însă mult mai bine dacă ar reuşi să-i ţină în şah, căci mai devreme sau mai tîrziu trebuiau să vină ajutoare. Johnny era convins că cea mai mare parte a Patrulei nu participase la acest mîrşav complot. Şi atunci el se va întoarce în triumf acasă ! Ce primire i se va face ! Îşi va da însă demisia şi se va angaja ca profesor. În ceea ce-l priveşte, şi-a făcut din plin datoria...

În timp ce se gîndea la toate acestea, Johnny lucra cu înfrigurare. Să stabilească un contact electric ! Dispune de prea puţin timp. Va face un simplu cuplaj mecanic. Abia se apucase de treabă cînd se auzi din nou chemat în difuzor.

— Dv. sînteţi, domnule colonel ? întrebă el, în timp ce degetele continuau să lucreze febril.

— Lasă-mă să intru !

— O, nu, domnule colonel, nu ne-a fost vorba aşa. Unde dracu să găsesc eu ceva care să-mi folosească drept pîrghie ?

— O să intru singur, Johnny ! Îţi dau cuvîntul meu. Vom sta de vorbă fără martori.

Cuvîntul lui !

— Putem să vorbim prin difuzor, domnule colonel ! Evrika ! Iată o sondă de trei picioare agăţată de raftul cu scule.

— Ascultă, Johnny, lasă-mă înăuntru sau arunc uşa în aer !

— O sîrmă ! Am nevoie de o sîrmă destul de lungă şi solidă. Smulse antena costumului său. N-o veţi face, d-le colonel ! Aceasta ar distruge bombele.

— Lasă prostiile. Vacuumul nu deteriorează bombele.

— Sfătuiţi-vă mai bine cu maiorul Morgan. Vacuumul nu le deteriorează, e drept, dar schimbarea bruscă de presiune poate să defecteze toate circuitele.

Colonelul nu cunoştea prea bine toate aceste amănunte. Citeva minute domni din nou tăcerea. Johnny continua să lucreze.

În sfirşit, se auzi din nou vocea lui Towers.

— Dulquist, a fost o minciună sfruntată. Am discutat cu maiorul Morgan. Îţi dau 60 de secunde ca să-ţi îmbraci costumul in cazul cînd l-ai scos. Am de gînd să sparg uşa.

— Nu, n-o veţi face, îi strigă Johnny! Aţi auzit vreodată de deconectorul „mînă moartă"? Acum trebuie să găsesc repede o contragreutate şi o curea, îşi spuse Johnny în gînd.

— Cum? Ce vrei să spui?

— Am adaptat numărul 17 în aşa fel incit pot să declanşez explozia cu mina. Bomba nu explodează însă atita timp cit eu ţin cureaua în mîna mea. Dar dacă mie mi se întîmplă ceva, totul sare în aer! Vă aflaţi la aproximativ 50 de picioare de centrul exploziei! Gîndiţi-vă bine!

O clipă se făcu linişte.

— Nu te cred!

— Nu? Întrebaţi-l atunci pe Morgan. El va crede. Poate să şi controleze prin ecranul televizorului. Johnny legă cureaua costumului său interplanetar de capătul sondei.

— Ai spus că ecranul îţi este stricat.

— Am mînţit. Acum însă vă pot dovedi spusele mele. Să mă cheme Morgan.

Curînd apăru pe ecran chipul maiorului Morgan.

— Locotenent Dulquist?

— Ei, Stankey! Aşteaptă o secundă!

Cu multă băgare de seamă, Dulquist făcu ultimul cuplaj continuînd să ţină cu mina capătul sondei. Cu aceeaşi prudenţă îşi petrecu mîna de-a lungul curelei şi strînse în pumni capătul acesteia. Se aşeză apoi pe podea, întinse cealaltă mînă şi conectă ecranul de televiziune.

— Mă vezi, Stankey?

— Te văd, răspunse Morgan sec. Ce dracu înseamnă toate aiurelile astea?

— Mai nimic. După cum vezi, v-am pregătit o mică surpriză. Şi Johnny începu să explice totul: care erau circuitele pe care le deconectase, care erau cele pe care le scurtase, cum adaptase provizoriu cuplajul mecanic, totul pînă în cele mai mici amănunte.

Morgan dădu din cap.

— Dulquist, mă înspăimînţi! Sînt convins că nu ai deconectat circuitul „K". Nu cred că ai curaj să te arunci singur în aer!

Johnny rise scurt.

— Firește. Păi ăsta e tot farmecul, nu pricepi? Nu pot să sar în aer cită vreme sînt în viaţă. Dacă dobitocul acela, excolonelul Towers, va sparge uşa, atunci... e drept, mor, dar şi bomba explodează. Pentru mine e acelaşi lucru, pentru el însă nu! Fă bine şi explică-i toate astea. Locotenentul închise aparatul.

Curînd Towers vorbi din nou:

— Dulquist!

— Vă ascult!

— Ce rost are să-ţi pierzi viaţa? Ieşi afară şi-ţi făgăduiesc că vei fi scos la pensie cu leafa întreagă. Te vei putea întoarce lîngă familia d-tale. Ţi-o făgăduiesc.

Johnny îşi ieşi din fire.

— Ia mai lăsați-mi familia în pace!

— Gindește-te la ei, Dulquist.

— Destulă vorbă. Ați face mai bine s-o ștergeți mai repede în văgăuna voastră. Nu de alta, dar simt că-mi vine să mă scarpin și atunci toată șandramaua asta o să vi se prăbușească în cap.

...Johnny tresări și izbuti să-și vină în fire. Deși ațipise, nu lăsase cureaua din mină. Simți cum îl trec fiorii de-a lungul șirii spinării cind își dădu seama de ceea ce s-ar fi putut intîmpla.

Poate că ar fi trebuit să facă bomba inofensivă și să se bizuiască pe faptul că nu vor îndrăzni să-l scoată afară. Pe Towers îl aștepta în orice caz ștreangul pentru crimă de trădare, așa în it ticălosul era în stare să riște orice. Dacă o făcea și găsea bomba inofensivă, Johnny ar fi fost mort, iar Towers ar fi pus mina pe toate bombele. Nu, el a mers mult prea departe și nu va admite ca pentru cîteva minute de somn familia lui să trăiască sub călciiul unei dictaturi militariste.

Auzi țîrîitul contorului Geiger și își aminti că s-a folosit de circuitul secundar. Radioactivitatea din incăpere sporea, se vede, într-una din cauza circuitelor stărimate ale „creierului". Dispozitivele stătuseră destulă vreme în apropierea plutoniului pentru a nu lăsa nici un dubiu asupra radioactivității lor. Dulquist scoase încă o dată din buzunar placa de control.

Zona opacă era foarte aproape de linia roșie.

„Ai face mai bine să cauți o ieșire din situația asta, prietene — își spuse Johnny cu voce tare —, sau vei ajunge curînd să strălucești ca un cadran fosforescent de ceas!". Era, desigur, o simplă „figură de stil", căci țesutul viu contaminat nu arde, ci se stinge incetul cu incetul.

Ecranul televizorului se aprinse din nou: apăru chipul lui Towers.

— Dulquist! Vreau să stau de vorbă cu d-ta.

— Vedeți-vă mai bine de alte treburi!

— Hai să presupunem că nu ne-ai convins.

— Nu v-am convins? La dracu, v-am forțat însă să stați pe loc.

— Numai pentru un timp. Am și luat măsuri pentru a căpăta alte bombe.

— Astea-s baliverne!

— Dumneata ne intîrzii însă. Și vreau să-ți fac o propunere.

— Nu mă interesează.

— Așteaptă! Dacă se aranjează lucrurile, eu voi deveni conducătorul guvernului mondial. Depinde de dumneata ca să te numesc directorul administrației.

Drept răspuns, Johnny îl injură.

— Nu fii idiot, șuieră colonelul printre dinți. Ce ai de cîștigat dacă ai să mori?

— Ce mare nemernic ești, Towers! Ai vorbit adineauri de familia mea. Aș prefera să-i văd morți decît să-i știu trăind în subordinea unei jalnice imitații de Napoleon ca d-ta. Acum însă fă bine și pleacă. Trebuie să mă gîndesc la ceva.

Towers deconectă teleemițătorul.

Johnny privi din nou plăcuța sa. Nu arăta mai umbrită decît înainte, dar îi amintea neincetat că timpul trece. Simți că i se face foame și sete și, la urma urmelor, nu putea să rămină tot timpul

treaz! Pămîntul avea nevoie de cel puțin patru zile pentru a trimite o navă. Mai devreme nu se putea aștepta la nici un ajutor. Da, dar cea de-a patra zi el n-o va apuca. Era destul ca placa să se întunece peste linia roșie. Aceasta însemna moartea.

Singura lui șansă ar fi să distrugă bombele în așa fel, încît să nu mai poată fi refăcute și să iasă de acolo înainte ca umbra să fi atins linia roșie.

Se gîndi la toate soluțiile posibile și se puse din nou pe treabă. Așeză o greutate pe curea și o legă de un șnur. Dacă Towers va sparge ușa, atunci el va putea trage cureaua.

Exista o posibilitate de a distruge bombele așa încît Baza de pe Lună să nu le poată reface. Miezul bombei este alcătuit din două emisfere de plutoniu, cu suprafața foarte netedă, bine lustruită, pentru a face posibilă o aderență totală, deoarece numai în acest caz se putea provoca o reacție în lanț care să declanșeze explozia atomică.

Johnny începu să spargă în bucăți o bombă.

Fu nevoit să smulgă patru masive proeminențe metalice, iar apoi să sfărîme învelișul de sticlă din jurul aparaturii interioare. Acum bomba era ușor de descompus. În sfîrșit, în fața lui apărură două emisfere luminoase, netede ca o oglindă!

O lovitură cu ciocanul, încă una, și cele două emisfere se prefăcură în țăndări.

După cîteva ore, obosit mort, se întoarse lîngă bomba care rămăsese încărcată. Străduindu-se să-și păstreze calmul, o făcu și pe aceasta inofensivă și-i distruse și emisferele — ultimele. N-a mai rămas în magazie nici o bombă în bună stare, dar de jur împrejur zăceau aruncate pe jos avuții uriașe, sub forma celui mai prețios, mai nociv, mai distrugător metal din întregul univers.

Johnny contemplă îndelung acest tablou. „Acuma repede în costum și ia-ți valea, fiule! — își spuse el cu voce tare. Sînt curios ce-o să spună Towers?".

Se îndreptă spre poliță pentru a pune ciocanul. Cînd trecu în dreptul contorului Geiger, acesta șuieră strident.

Plutoniul nu acționează de obicei asupra contorului Geiger. De data aceasta, însă, supus unui adevărat bombardament, aparatul devenise extrem de sensibil. Johnny privi spre ciocan și-l apropie din nou de contor. Acesta începu să șuiere.

Cu un gest brusc aruncă ciocanul și se îndreptă grăbit către costum. Cînd ajunse în dreptul contorului, acesta se porni din nou să emită semnale sonore. Johnny se opri.

Întinse mîna și o apropie de contor. Șuieratul deveni mult mai intens. Fără să se clintească din loc, Johnny scoase plăcuța din buzunar.

Era înnegrită de la un capăt la altul.

* * *

Pătrunzînd în corpul omului, radiațiile ajung destul de repede pînă în măduva țesutului osos. Din clipa aceea nu se mai poate face nimic — victima este condamnată. Neutronii iradiați de plutoniu trec repede prin corp, ionizînd țesuturile, transformînd atomii în izotopi radioactivi și corpul într-o materie moartă. Doza mortală

este infimă. Un grăunte de zece ori mai mic decît un cristal de sare este mai mult decît suficient şi poate uşor pătrunde prin orice zgîrietură. De mult, pe vremea faimosului „proiect Manhattan", amputarea imediată era considerată ca singura posibilitate de salvare.

Johnny ştia bine toate acestea, însă acum nimic nu mai putea să-l neliniştească. Şedea pe podea, fuma o ţigară şi medita. Prin mintea lui se perindară rînd pe rînd toate cele petrecute aici, în timpul veghei sale îndelungate.

Trimise un val de fum spre contor, şi rîsul său trist suna ca un răspuns adresat şuieratului puternic ce se auzise. Acum pînă şi respiraţia îi era „fierbinte". Desigur, carbonul devenise radioactiv — carbon 14 — şi se degaja prin respiraţie, o dată cu bioxidul de carbon. De altfel nu mai avea nici o importanţă.

Ar fi fost absurd să se predea şi nici nu voia să-i ofere o asemenea satisfacţie lui Towers. Îşi va termina veghea chiar aici. În acelaşi timp, continuînd blufful lui cu privire la bomba care sta gata să explodeze, putea să-i împiedice de a pune mîna pe materiile prime din care se confecţionează bombele. În ultimă analiză, şi asta putea să joace un rol important.

Constata fără să se mire că nu se simţea de fel nenorocit. Era mulţumit că nu mai încearcă nici o nelinişte. Nu-l durea nimic şi nu-i mai era nici foame. Din punct de vedere fizic continua să se simtă bine, iar sufletul îi era liniştit. Era mort, ştia bine că era mort, doar cîtva timp va mai fi încă în stare să umble şi să respire, să vadă şi să simtă.

Dulquist nu se simţea abătut. Nu era singur pentru că vedea în jurul său chipurile prietenilor dragi, chemaţi acum de imaginaţia lui: colonelul Pown, prea bolnav pentru a se putea mişca, dar care ceruse să fie transportat peste linia frontului; căpitanul muribund al „Cesapikului", care continua cu încăpăţînare să lanseze apeluri peste apeluri; Rodger Young, care străpungea întunericul cu privirile... Toţi aceştia s-au strîns acum în jurul lui, în depozitul întunecos al bombelor.

Bineînţeles, nu lipsea nici Edith.

Era singura fiinţă a cărei prezenţă o simţea pretutindeni şi în orice clipă. Johnny ar fi vrut mult să-i vadă mai clar chipul. Este supărată? Se mîndreşte cu el, e mulţumită de el?

O vede mai bine acum şi-i simte parcă şi atingerea mîinii. Dulquist stătea foarte liniştit. Ţigara era pe terminate şi simţi cum îi arde degetele. Trase încă un fum, ultimul, şi-l trimise în direcţia contorului. Apoi stinse mucul. Nu mai avea nici o ţigară. Adună repede cîteva mucuri şi-şi răsuci încă una într-o hîrtie găsită în buzunar. O aprinse cu băgare de seamă şi se aşeză comod aşteptînd să-i răsară din nou chipul lui Edith. Se simţea foarte mulţumit.

Continua să şadă sprijinindu-se de corpul unei bombe. Ultima lui ţigară zăcea stinsă alături de el, cînd difuzorul se auzi din nou.

— Johnny! Ei, Johnny! Mă auzi? Era vocea lui Kelley. Totul s-a terminat. A sosit „Lafayette", iar Towers şi-a tras un glonte în tîmplă. Johnny, răspunde-mi!

Cînd au deschis uşa exterioară, primul dintre cei care au pătruns ţinea atîrnat de o vergea lungă un contor Geiger. Omul se opri în prag şi repede se trase înapoi.

— Domnule comandant, trimite-ţi mai bine o brancardă şi, o dată cu ea, un sicriu de plumb...

. . . . . .

...„Mica navă şi suita ei au călătorit patru zile în cosmos pentru a ajunge pe Pămînt. În aceste patru zile, toţi pămîntenii aşteptau cu emoţie sosirea ei. Timp de 96 de ore programele obişnuite ale tuturor posturilor de televiziune au fost întrerupte. În locul lor se transmiteau fără încetare: marşuri funebre, cîntecul «Ne întoarcem în patrie» şi cîntecul Patrulei de pe Lună.

Cele nouă nave au aterizat pe cosmodromul din Chicago. Sicriul a fost transportat pe un avion. Nava a fost din nou încărcată cu combustibil şi, în semn de suprem omagiu, lansată în cosmos pentru ca niciodată să nu poată sluji unui scop mai puţin înălţător.

Marşuri funebre au continuat să fie transmise tot timpul cît avionul se afla în zbor spre orăşelul din statul Illinois, unde se născuse locotenentul Dulquist. Acolo sicriul a fost depus pe un piedestal, înconjurat de o balustradă a cărei depăşire era interzisă. În jurul sicriului stătea de gardă o echipă de cosmonauţi cu armele la picior şi cu capetele plecate. O mulţime imensă de oameni se aflau în preajmă. Marşuri funebre se transmiteau fără încetare.

Nenumărate flori s-au veştejit şi a trecut multă, foarte multă vreme pînă cînd sicriul de plumb a fost îmbrăcat în marmură albă. Acesta este mormîntul care poate fi văzut şi astăzi".

(In romineşte de VLAD NELSON şi CAMIL ŞERBAN)

Coperta-desen : D. IONESCU